

از:

مردم شناسی - اقتصاد - تاریخ و جغرافیا - تاریخ ادبیات - مسائل سیاسی و اجتماعی و فرهنگی ... البته گردآوری مطالب راجع به غنا اهمیت بیشتری دارد. این مرکز کتابخانه عمومی است. اما اکثر مراجعین شامل کارمندان دولتی - دانشجویان - محققان و اعضای دیپلمات هستند.

مخازن کتاب

علاوه بر هزار جلد کتابهای چاپ جدید کتابخانه مرکزی آکرا، این کتابخانه بیش از ۴۲ هزار جلد کتاب و رساله‌های تحقیقاتی دارد که خریداری و یا از طریق برنامه تبادل کتاب وصول شده است. بهر حال کوشیده‌اند تا مجموعه‌ای درخور مطالعات آفریقا گرد آورند. اگر چه مخازن کتاب بیشتر به انتشارات جدید تخصیص یافته ولی کتابهای قدیمی نیز با خرید از فروشندگان کتابهای دست دوم و مراکز خصوصی مهیا شده است. این مرکز محل مناسبی برای نگهداری انتشارات رسمی غناست.

مجموعه ویژه یا نوما (NOMA)

این مجموعه طی ۱۶ سال جمع‌آوری شده و بخشی از مخزن کتابخانه است. و در سالن مطالعات آفریقایی قرار دارد. مجموعه گرانبها و بی‌نظیری از کتابهای چاپ آفریقا است. این بخش در بزرگداشت جایزه نوما بوجود آمد. جایزه نوما به میزان ۳ هزار دلار و به پیشنهاد فردی به نام شوایچی نوما (SHOICHI NOMA) بدعت گذاشته شد، و برای تشویق و ارتقاء آثار برجسته چاپ آفریقا و مناطق ساحلی بدعت گذاشته شد.

کتابهای جورج پادامور

کتابهای کتابخانه، نامه‌های شخصی، بریده روزنامه‌های مرحوم جورج پادامور را به سالن

کتابخانه و مرکز تحقیقاتی جورج پادامور یا مرکز مطالعات غنا و آفریقا در آکرا (غنا)

(THE GEORGE PAKEMORE RESEARCH LIBRARY ON AFRICAN AFFAIRS)

فکر ایجاد این کتابخانه در سال ۱۹۵۹ م. پس از فوت دکتر قوام نکرومه بوجود آمد و در نهایت در ژوئن سال ۱۹۶۱ م تأسیس گشت. این کتابخانه مجتمع مطالعاتی و تحقیقاتی و نشر و گسترش آرمانهای وحدت آفریقا است. کتابخانه در منطقه‌ای به نام ریج (RIDGE) واقع است و از سه ساختمان مجزا تشکیل می‌گردد.

نخستین و قدیمترین ساختمان، بنایست متشکل از طرحهای معماری معاصر است. این بنا مجموعه آثار مطالعاتی و تحقیقات غنا را در خود گنجانده است و در کل ظرفیت ۳۰ نفر مراجعه کننده را دارد. نزدیک به ۱۰ هزار جلد کتاب به انضمام نشریات ادواری و تزهای تحقیقاتی در قفسه‌ها و مخزن نگهداری می‌شود. بنای دوم در سمت شمال ساختمان اول

اهداف تاسیس کتابخانه

هدف از تاسیس این کتابخانه حفظ و نگهداری آثار مکتوب آفریقا است. موضوع این آثار عبارتند

مطالعات آفریقایی انتقال داده‌اند. این قسمت هم برای استفاده عموم آزاد است.

بایگانی دفتر امور آفریقایی

این بخش مخزن بریده‌های روزنامه‌های سراسر جهان و بریده‌ها و جزئیات ملاقاتهای نهضت‌های آزادیخواه است. بریده روزنامه‌های سخنرانی دکتر فوام نکرومه در مناسبت‌های مختلف در اینجا بایگانی می‌شود.

بایگانی استاد یوم نمایشنامه (اسبق)

آثار مکتوب استاد یوم نمایشنامه غنا در مجموعه کتابهای غنا حفظ می‌شود. این مجموعه شامل تعداد کمی کتاب درباره سیاست فرهنگی برخی کشورهاست. ترجمه آثار کلاسیک زبانهای غنایی و سایر نوشته‌های نویسندگان آفریقایی در این محل نگهداری می‌شود.

انتشارات زبانهای محلی غنا

مخزن جامع این مرکز انتشارات روبرو افزایش زبانهای محلی غنا را نیز دربر می‌گیرد. هدف حفظ ارائه آثار مکتوب به زبانهای محلی غناست.

خدمات کتابخانه

۱- در این کتابخانه "کتابشناسی ملی غنا" هر دو ماه یکبار تنظیم و چاپ می‌گردد. فهرست کتاب و رساله‌های اهدایی به کتابخانه (از سال ۱۹۶۱ م به بعد) نیز اعلام می‌شود. سایر موارد مطروحه در فهرست چاپی کتابخانه عبارتند از:

الف) کسب و ارائه اطلاعات درباره انتشارات کشور غنا و زبانهای محلی توسط غنائیان یا خارجیان.
ب) انتشارات خارجی درباره غنا.

ج) عنوان نشریات و کتابهای جدید.

چ) مقاله‌های مندرج در کتابها، رساله‌ها یا نشریات ادواری درباره غنا.

کتابخانه‌ها و دیگر مراکز جهت دستیابی به داده‌های کتابخانه کشور از کتابشناسی ملی غنا بهره می‌یابند.

۲- کتابخانه جورج پادامور مرکز (ISDS) غناست. بدین ترتیب به ناشران کتاب و نشریه، شماره‌های استاندارد بین‌المللی کتاب (INTERNATIONAL STANDARD BOOK NUMBERS ISBN) و سریال کتاب (INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERS) را معرفی می‌کند. هدف اساسی تخصیص شماره‌ای ویژه به کتابها و نشریات است که بدین طریق ناشران و کتابداران یا امانت گیرندگان داخلی و خارجی و با مراکز فروش کتاب براحتی شناسنامه کتاب را می‌یابند. کلیه اطلاعات شناسنامه‌های بین‌المللی کتاب به ستاد بین‌المللی (ISDS) در پاریس و فهرست ناشران و ضمائم دیگر به مرکز (ISBN) در برلین ارسال می‌شود. و در نهایت شناسنامه کتاب در فهرست بین‌المللی ناشران (ISBN) ثبت می‌گردد. (کتابشناسی سال ۱۹۹۲/۹۱ م، حدود ۲۲۶ ناشر غنایی را فهرست کرده است که مشتمل بر مولفان ناشر آثار شخصی نیز هست.)

۳. فهرست نویسی

مقاله‌های مهم درباره آفریقا مندرج در نشریات ادواری بررسی و پس از طبقه‌بندی فهرست نویسی می‌شوند. بدین ترتیب اینگونه اطلاعات در دسترس عموم گذارده می‌شود.

۴. تبادل کتاب

این کتابخانه مبادله خوب و مفیدی با کتابخانه‌های جهان به ویژه مراکز مطالعات آفریقایی دارد. لهذا به آسانی می‌توان به کتاب و

سند خاص دست یافت.

۵. خدمات فتوکپی و زیراکس

تسهیلات فتوکپی با نرخ ارزانتر در اختیار عموم گذاشته می‌شود.

۶. خدمات سمعی و بصری

این کتابخانه بخش میکروفیلم و میکروفیش دارد. چرخه‌های میکروفیلم حاوی اطلاعاتی درباره روزنامه‌ها و مجله‌هاست و میکروفیشها حاوی بروشورها و کارت عنوان موضوعی و مولف مرکز بریتیش کانسیل است کتابخانه جورج پادامور دارای ۳۶ دستگاه تلویزیون رنگی و سالن نمایش فیلم به پشتیبانی از نمایشگاهها و وقایع فرهنگی داخلی است.

گسترش کتابخانه

در کتابخانه جورج پادامور از دیر باز کتاب، نشریه و تزه‌های تحقیقاتی چاپ و صحافی و تعداد کمی میکروفیلم و میکروفیش تهیه می‌شود. مسوولان کتابخانه درصددند بخش سمعی و بصری را توسعه دهند و در حفظ و نگهداری ادبیات شفاهی، داستانهای فولکلور و افزایش تعداد نوارهای ویدئویی و مراسم و جشنواره‌های سراسر غنا همت گمارند.

سایر کتابخانه‌های مورد بازدید

کتابخانه موسسه مطالعات آفریقایی دانشگاه گون با یک میلیون جلد کتاب.

کتابفروشی دانشگاه آکرا.

کتابخانه مرکز تحقیقات و توسعه امور زنان. /ح

○

تهیه، ترجمه و تنظیم: مینا منتظر لطف

کارشناس فرهنگی نیجریه

منبع مشاهدات عینی، بروشور معرفی

کتابخانه مذکور